

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024

www.nijmegen.nl

Contactpersoon

Remko Cremers
r.cremers@nijmegen.nl
06-48565208

Ons kenmerk

D240554009

Datum 24 juni 2024

Onderwerp Voortgang warmtenet Dukenburg

Geachte leden van de raad,

Met deze brief brengen wij u graag op de hoogte van de bereikte mijlpalen en ontwikkelingen in Dukenburg waaronder de inloopoplossing, voortgang op de aangenomen moties en de stand van zaken voor de oprichting van het publiek integraal warmtebedrijf.

De gemeente, woningcorporaties Portaal, Talis en Woonwaarts, Firan en ARN werken samen aan een warmtenet voor Dukenburg. Op 8 maart 2023 heeft u besloten dat de warmtetransitie voor Dukenburg het beste met collectieve warmte kan worden vormgegeven. Hiervoor is het oprichten van een publiek integraal warmtebedrijf Dukenburg de beste optie. De gemeente gaat een actieve rol vervullen in de verdere uitwerking en totstandkoming van een publiek integraal warmtebedrijf op basis van de vastgestelde criteria voor het warmtenet en het publiek integraal warmtebedrijf. Op 2 juni 2023 is de intentieovereenkomst tussen deze partijen over deze warmtetransitie gesloten, met de wens dat voor Dukenburg een publiek integraal warmtebedrijf wordt opgericht.

In de informatiebrief van 6 juni 2023 is uw raad op de hoogte gebracht van de vier belangrijkste principes voor een publiek integraal warmtebedrijf:

- Publieke sturing is mogelijk door een publiek meerderheidsaandeel.
- Wet collectieve warmte is bepalend voor verdeling publiek aandeel.
- Deelname energiecoöperatie in publiek integraal warmtebedrijf is mogelijk.
- Het aantrekken van een private warmteleverancier is noodzakelijk.

Op 20 december 2023 heeft u met het besluit op de gemeentelijke rolneming in het Warmtebedrijf Dukenburg de uitgangspunten voor het publiek integraal warmtebedrijf vastgesteld. Het raadsvoorstel schetst de uitgangspunten voor de deelneming in het publiek integraal warmtebedrijf als volgt:

- Voor de taak warmte-infrastructuur door de publieke partijen gemeente en Gelders Warmte Infrabedrijf 51% (o.b.v. een gelijkwaardige samenwerking met een evenredig verdeelde deelneming (50-50)).

- Voor nog uit te werken taken door een energiecoöperatie (indien interesse en naar verwachting) 10%.
- Voor de taak warmtelevering 39%, in te vullen door een (semi-)publieke of marktpartij.

Inloopoplossing

Voor de woningbouwcorporaties Talis en Woonwaarts geldt dat de verwarmingsinstallaties van ca. 640 woningen vervangen moeten worden. Er kan niet gewacht worden op de aanleg van het collectieve warmtenet, dat volgens de planning vanaf 2026 aangelegd kan gaan worden.

Gelet op de komst van het collectieve warmtenet willen deze corporaties de verwarmingsinstallaties zo vervangen dat de installaties kunnen worden ingevoegd in het toekomstige collectieve warmtenet. Dit betekent dat deze woningen alvast worden voorbereid op de komst van het warmtenet door middel van een tijdelijke collectieve warmtevoorziening (inloopoplossing). De panden worden met elkaar verbonden door een transportleiding (ook onderdeel van het toekomstige transportnet) en gevoed met een lokale tijdelijke fossiele warmtebron totdat restwarmte beschikbaar komt via de transportleiding van ARN BV. Een tijdelijke bron is de meest kosteneffectieve keuze. Dit lokale warmtenet zal opgaan in het publiek integraal warmtebedrijf wanneer dit is opgericht.

Overigens moeten de woningbouwcorporaties, vanwege de wijzigingen in de woningen, minimaal 70% instemming van de huurders per bouwkundige eenheid verkrijgen, zoals vereist door het Burgerlijk Wetboek. Inmiddels heeft 70% van de huurders ingestemd met het voorstel. De bezwaarprocedure loopt nog.

Deze inloopoplossing loopt vóór op de besluiten die betrokken partijen, waaronder ons college en uw raad, nog moeten nemen over de definitieve komst van het publiek integraal warmtebedrijf. Wat wel alvast is vastgesteld, is dat een deel van de beschikbare middelen uit de Rijksregeling Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) Proeftuin Dukenburg, wordt besteed aan het financieren van het aanleggen van de benodigde infrastructuur. In dit geval voor een deel van de toekomstige transportleiding die al aangelegd wordt om de panden in de inloopoplossing met elkaar te verbinden middels een bijdrage aan de netbeheerder Firan.

In navolging van eerdere samenwerkingsovereenkomst voor de inloopoplossing tussen Firan, InWarmte, ARN en woningcorporaties sluiten deze partijen navolgende bilaterale overeenkomsten. Ten behoeve van de toekomstige organisatie (PIW), die het warmtenet inclusief de inloopoplossing op termijn kan gaan exploiteren, worden vooruitlopend de nodige overeenkomsten opgesteld zodat deze mogelijkheid gewaarborgd is.

Taak warmteleverancier in publieke handen

Met de motie 'Verken warmte in publieke handen' (20 december 2023) heeft u opgeroepen om:

1. Alvorens een marktconsultatie en aanbesteding in te zetten voor de 39% taak van warmteleverancier, eerst de optie voor een (semi) publieke partij in deze rol te verkennen;
2. Indien er belangstelling is van een (semi) publieke partij voor deze rol, een businesscase te ontwikkelen voor de realisatie van een volledig publiek warmtenet;
3. Verslag van de verkenning terug te koppelen aan de raad.

Om hier antwoord op te geven hebben wij gesprekken gevoerd met de volgende (semi)-publieke partijen; Energiebeheer Nederland (EBN), Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Innovatie- en Energiefonds Gelderland (IEG)/OostNL, de Provincie Gelderland, Alliander, Gelders Warmte- en Infrabedrijf (GWIB), Invest-NL, GasUnie, Huisvuilcentrale (HVC), Waterschap Rivierenland (WSRL) en Drinkwaterbedrijf Vitens.

De uitkomsten uit deze gesprekken zijn opgenomen in de toegevoegde bijlage: *Verkenning publieke invulling voor 39% in Publiek Integraal Warmtebedrijf Dukenburg voor warmteleverancier, Fakton, 24 mei 2024.*

Uit de gevoerde gesprekken kwam naar voren dat geen van deze partijen interesse hebben, of niet nu in de gelegenheid zijn, om het 39%-deel dat beoogd was voor een commerciële warmteleverancier in PIW Dukenburg in te vullen. De partijen hebben verschillende redenen waarom ze dit niet willen zoals nader toegelicht in de bijlage. De partij die heeft aangegeven wel interesse te hebben, maar nu niet in de gelegenheid is om dat te doen, is GWIB. Dit komt, omdat:

- GWIB is opgericht als infrabedrijf zonder blootstelling aan risico's rond de levering, waardoor aandeelhouders (Firan, Provincie, IEG) eerst moeten instemmen met een scope-wijziging.
- GWIB met Firan als een van de aandeelhouders pas na aanpassing van het zogenaamde groepsverbod in de nog vast te stellen Wet collectieve warmte de warmtelevering mag oppakken.
- GWIB heeft de kennis en kunde nog niet in huis voor warmtelevering evenals de benodigde ACM-leveringsvergunning. De planning van het vakbekwaam organiseren van leveringstaken is nog in ontwikkeling.

Het geamendeerde beslispunt (d.d. 20-12-2023 2c) betrof: "We streven naar een mogelijke deelneming van een (semi) publieke of marktpartij voor de taak warmtelevering in het publiek integraal warmtebedrijf voor maximaal 39%, eventueel afhankelijk van de te doorlopen marktconsultatie en aanbesteding."

We hebben goede verwachtingen dat GWIB op termijn in staat is om deze verbrede taak van leverancier in te vullen, maar dit biedt voor nu geen oplossing. Daarom gaan we een paralleltraject opstarten; de marktconsultatie. Hiermee onderzoeken we de mogelijkheden voor een tijdelijke invulling (tot GWIB gereed is) en een alternatief voor het geval GWIB niet in staat is om de taak van warmtelevering in te vullen.

Om de eventuele samenwerking met GWIB op het vlak van warmtelevering op termijn in te vullen, verkennen we voor onszelf en samen met partijen of wij als gemeente een rol willen/kunnen/moeten pakken.

De marktconsultatie die oorspronkelijk gepland was om te starten in januari 2024 kan als gevolg van het eerst uitvoeren van de verkenning naar de mogelijkheden voor een publieke partij pas vanaf de zomer opgestart worden. Dit heeft een vertraging in de planning tot gevolg. Als we in kwartaal 1 van 2025 geen duidelijkheid hebben over de mogelijkheden van GWIB, werken we verder vanuit de uitkomsten van de marktconsultatie.

Een business case wordt aan u overlegd zoals met uw raad is afgesproken in aanloop naar het op te richten PIW. Zodra er duidelijkheid is vanuit GWIB over de mogelijkheden voor warmtelevering kunnen wij u melden of en wanneer het mogelijk is om de taak van warmtelevering publiek in te vullen met de bijbehorende business case.

Ondersteun inwoners bij de participatie in het warmtebedrijf

Met de motie 'Ondersteun inwoners bij de participatie in het warmtebedrijf' (20 december 2023) heeft u opgeroepen om te verkennen op welke manier bewoners willen deelnemen in het publiek integraal warmtebedrijf.

Allereerst hebben we diverse (warmte)coöperaties in het land gesproken om op te halen hoe de samenwerking en de rol van inwoners daar verloopt. Uitgevraagd is:

- Op welke manier kunnen inwoners meedoen?
- Wat is de rol van het bewonersinitiatief als het gaat om: voorbereiding, totstandkoming, beheer, aanleg, onderhoud, draagvlak, zeggenschap, eigendom, financiering?
- Hoe profiteren inwoners financieel mee?
- Hoe faciliteert en ondersteunt de gemeente?

Vervolgens hebben er twee bijeenkomsten met bewoners plaatsgevonden. Voor deze avonden zijn bewoners uitgenodigd die eerder betrokken zijn geweest bij een klankbordgroep voor het project, huurdersverenigingen, bewonersplatforms uit Dukenburg (Aldenhof en Weezenhof), VvE-besturen waar contact mee is geweest en Wijkmakerij Dukenburg.

Bij de eerste bijeenkomst hebben bewoners aangegeven dat zij het nodige verweer en onbegrip over het warmtenet hadden. Vooral aan de betaalbaarheid wordt getwijfeld als ook waarom men een warmtenet zou willen. De aanwezige bewoners vonden het te lang stil, dat er weinig gebeurt en dat er beloftes zijn gedaan die tot dusver nog niet zijn nagekomen. Huiseigenaren voelen zich niet goed (genoeg) gehoord.

In de tweede bijeenkomst is gesproken over hoe we meer mensen uit Dukenburg bij dit proces kunnen betrekken en over deelname door bewoners in een toekomstig warmtebedrijf. Er is in algemene zin veel behoefte aan duidelijkheid over wat vinden we betaalbaar en hoe kunnen we als inwoners invloed uitoefenen op de betaalbaarheid en de transparantie van het warmtenet. Bewoners hebben ons de volgende wensen meegegeven:

- Zorg ervoor dat via een brede oproep aan bewoners en ondernemers in Dukenburg om mee te praten over een concreet en duidelijk plan, via co-creatie met de buurt.

- Zorg ervoor dat bewoners vanuit (mede)zeggenschap en betrokkenheid kunnen meepraten, deelnemen aan bijeenkomsten waar besluiten worden genomen. En dat op een transparante manier de informatie over de financiën van het publiek integraal warmtebedrijf wordt gedeeld met betrokken bewoners.

We gaan met deze input aan de slag door via de Dukenburger en sociale media ook andere (geïnteresseerde) Dukenburgse bewoners uit te nodigen om input te geven op dit onderwerp. Zo gaan we breder in Dukenburg mensen bereiken over 'deelname door bewoners in een toekomstig warmtebedrijf' en hun wensen en ideeën ophalen. Op deze manier gaan we de gewenste invulling van zeggenschap concreet maken en een plaats geven bij de inrichting en organisatie van het publiek integrale warmtebedrijf. We zijn goed op weg met de uitvoering van de motie en verwachten na de zomer de uitkomsten bij u aan te bieden.

Vervolg

We constateren dat er een vertraging in de planning is opgetreden. De business case conform de motie 'Verken warmte in publieke handen' volgt na het doorlopen van de marktconsultatie en de duidelijkheid over de mogelijkheden door GWIB. Hierbij wordt ook de uitkomst van het proces met inwoners van Dukenburg met betrekking tot de door hen gewenste rol in het toekomstig warmtebedrijf betrokken. Na de zomer volgt een herziene planning over het proces tot oprichting PIW.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

*Bijlage: Verkenning publieke invulling voor 39% in Publiek Integraal Warmtebedrijf
Dukenburg voor warmteleverancier, Fakton, 24 mei 2024.*